

Regeringens proposition

2007/08:7

Svenskt deltagande i Förenta nationernas och Afrikanska unionens gemensamma fredsfrämjande insats i Darfur

Prop.
2007/08:7

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 4 oktober 2007

Fredrik Reinfeldt

Carl Bildt
(Utrikesdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslår regeringen att riksdagen medger att regeringen ställer en svensk väpnad styrka bestående av högst 450 personer till förfogande för deltagande i Förenta nationernas och Afrikanska unionens gemensamma fredsfrämjande insats i Darfurregionen i Sudan (UNAMID) under högst 18 månader. En förutsättning för svenskt militärt deltagande i UNAMID är att Förenta nationerna och Afrikanska unionen ger sitt godkännande därtill. Den svenska delen av den planerade norsk-svenska ingenjörsbataljonen beräknas uppgå till 160 personer. För oförutsedda förstärknings- och evakueringsbehov kan den svenska närvaron temporärt behöva utökas, dock högst till 450 personer. I propositionen redogör regeringen för den senaste utvecklingen i Sudan, med tonvikt på regionen Darfur, regeringens politik gentemot Sudan, Förenta nationernas och Afrikanska unionens gemensamma insats samt förberedelserna för ett svenskt deltagande i insatsen med en väpnad styrka.

Innehållsförteckning

Prop. 2007/08:7

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Ärendet och dess beredning.....	4
3	Den senaste utvecklingen i Sudan, särskilt Darfur	4
4	Svenska insatser i Sudan, särskilt Darfur.....	6
5	Förenta nationernas och Afrikanska unionens gemensamma fredsfrämjande insats i Darfur, UNAMID	7
6	Sveriges deltagande i UNAMID.....	9
7	Folkrättsligt mandat för den svenska insatsen m.m.	10
8	Regeringens överväganden.....	10

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 4 oktober 2007 13

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2007/08:7

Regeringen föreslår att riksdagen medger att regeringen, under förutsättning att Förenta nationerna och Afrikanska unionen ger sitt godkännande, ställer en svensk väpnad styrka bestående av högst 450 personer till förfogande för deltagande i Förenta nationernas och Afrikanska unionens gemensamma fredsfrämjande insats i Darfur (UNAMID) under högst 18 månader (avsnitt 8).

Förenta nationernas (FN) säkerhetsråd beslutade den 31 juli 2007 genom antagandet av resolution 1769 (2007) att inrätta FN:s och Afrikanska unionens (AU) gemensamma fredsfrämjande insats i Darfur, UNAMID (*United Nations African Union Mission in Darfur*).

Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) anmodade den 16 juli 2007 Försvarsmakten att undersöka förutsättningarna för ett svenskt truppbidrag inom ramen för ett norsk-svenskt ingenjörsförband till FN/AU:s hybridinsats (Fö2007/1747/SI). Försvarsmakten redovisade sitt svar den 24 juli 2007.

Efter säkerhetsrådets beslut den 31 juli 2007 om UNAMID och formell förfrågan från FN-sekretariatet den 2 augusti 2007 om truppbidrag, anmälde Norge och Sverige den 16 augusti 2007 erbjudandet att under tolv månader bidra till insatsen med det gemensamma ingenjörsförbandet, förutsatt för Sveriges del att riksdagen ger sitt godkännande.

Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) anvisade den 28 augusti 2007 Försvarsmakten att planera och förbereda för en eventuell insats i Sudan (Fö2007/1957/MIL). Försvarsmakten redovisade sitt svar den 6 september 2007.

En förutsättning för att det norsk-svenska ingenjörsförbandet ska ingå i UNAMID är att FN och AU ger sitt godkännande därtill.

3 Den senaste utvecklingen i Sudan, särskilt Darfur

Efter mer än två decennier av inbördeskrig undertecknade regeringen i Khartoum och Sudanesiska folkets befrielse rörelse (SPLM) i januari 2005 ett fredsavtal, det så kallade ”Comprehensive Peace Agreement” (CPA). FN har i södra Sudan idag en av sina största fredsfrämjande insatser, i syfte att understödja genomförandet av fredsavtalet. Samtidigt fortgår en bräcklig fredsprocess om den lågintensiva konflikten i östra Sudan, formellt bilagd genom ett fredsavtal i oktober 2006 (”Eastern Sudan Peace Agreement”).

Jämsides med ansträngningarna för att lösa konflikten i söder utbröt 2003 en väpnad konflikt i Darfurregionen i västra Sudan. Konflikten har orsakat en omfattande humanitär katastrof och det råder stor internationell enighet om att våldet i Darfur också har innefattat grava och omfattande kränkningar av mänskliga rättigheter, krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten. Uppskattningsvis 200 000 människor har dött och 2,5 miljoner har drivits på flykt inom och utanför landet. Omvärlden har från konfliktens inledning svarat med humanitärt bistånd till den nödlidande befolkningen. Ett flertal humanitära hjälporganisationer, bland dem Internationella rödakorskommittén, har sina största landinsatser i Sudan.

Utöver de humanitära insatserna har det internationella samfundet arbetat för att få till stånd ett fredsavtal mellan parterna i konflikten. Afrikanska unionen ledde under drygt två år fredsförhandlingar i Abuja i Nigeria. Förhandlingarna resulterade i ett fredsavtal, ”Darfur Peace Agreement” (DPA), som undertecknades i maj 2006 av Sudans regering och en av grenarna i rebellrörelsen ”Sudan Liberation Movement” (SLM). Andra rebellrörelser har inte undertecknat avtalet. Konflikten har fortsatt och nya fraktioner bildats, där fraktionernas tidvis svaga tillsyn över sina styrkor ytterligare har försvårat läget.

Det internationella samfundets fredsansatser är nu inriktade på FN:s och AU:s gemensamma medlingsarbete under ledning av organisationernas respektive sändebud för Darfur. Sändebuden lade i maj i år fram en vägkarta där fredsprocessen delades upp i tre steg: 1) sammanförande av de olika fredsinitiativ som har pågått, 2) förhandlingsförberedelser och 3) förhandlingar. AU och FN anordnade ett möte i Arusha i Tanzania den 3–6 augusti 2007 med personer med anknytning till de motståndsrörelser som inte har undertecknat 2006 års fredsavtal, i syfte att förmå rebellerna att utarbeta gemensamma ståndpunkter inför förhandlingarna med regeringen. Mötet bedömdes som en framgång och deltagandet som starkt även om en central rebelledare avstod från att närvara. Rebellerna enades om ett förslag till gemensam dagordning för förhandlingarna med utgångspunkt i fem ämnesområden: maktfördelning, välförhållanden, säkerhetsarrangemang, landfrågor och humanitära frågor. De regelrätta förhandlingarna ska inledas den 27 oktober i Tripoli, Libyen. En utmaning blir att säkra deltagande från samtliga rebellgrupperingar och att tillse att förhandlingarna överensstämmer med den aktuella utvecklingen i Darfur.

Drygt 100 humanitära hjälporganisationer är verksamma i Darfur, men stora delar av området står fortfarande utan humanitärt skydd och bistånd p.g.a. den svåra säkerhetssituationen. Darfur präglas av strider mellan regeringen och olika rebellgrupper, klan- och stamstrider och sedan ungefär ett halvår också av allt större brottslighet och laglöshet. Uppskattningsvis 2,5 miljoner darfurier har fördrivits från sina hem och många har sökt sig till läger som idag inte har kapacitet att ta emot fler flyktingar. Det humanitära arbetet försvåras främst av det ökande våldet och allmän brottslighet, med angrepp på konvojer, kontor och personal. FN:s samordningskontor för humanitärt bistånd (OCHA) uppskattar att var sjätte humanitär konvoj från de tre delstatshuvudstäderna anfalls av väpnade grupper under juni månad 2007. De humanitära organisationerna har i viss mån blivit en del av konfliktodynamiken genom att vissa rebellfraktioner, och ibland även regeringen, har använt fordon som har tillhört eller sett ut att tillhöra FN och andra hjälporganisationer. Den tilltagande osäkerheten och svårigheterna att bedriva meningsfulla humanitära program har gjort att några enskilda organisationer har sett sig tvingade att lämna Darfur.

Efter bemyndigande från FN:s säkerhetsråd inrättade AU 2004 en fredsfrämjande insats i Darfur, AMIS (*African Union Mission in Sudan*). Från en begränsad övervakningsstyrka har insatsens mandat gradvis utökats till ett fredsbevarande militärt uppdrag. Drygt 6 000 militärer är idag på plats av de cirka 7 000 som AMIS mandat medger. I och med

överenskommelsen i april mellan FN, AU och Sudan om den exakta utformningen av FN:s så kallade tunga stödpaket till AMIS har FN kunnat inleda utgrupperingen av de deltagande förbanden och FN:s avsikt är att förbanden i det tunga stödpaketet ska vara på plats senast under oktober månad. De länder som deltar med militära förband i det tunga stödpaketet är Pakistan, Nigeria, Bangladesh, Jordanien, Kina och Egypten.

4 Svenska insatser i Sudan, särskilt Darfur

Regeringen uppskattar att den i år sammanlagt kommer att avsätta minst 265 miljoner kronor för humanitärt bistånd till Sudan. Av detta utbetalas knappt hälften till akuta humanitära program inom ramen för FN:s arbetsplan för Sudan och resten till internationella och svenska enskilda organisationer, bland dem Internationella rödakorskommittén (ICRC), Rädda barnen, Pingstmissionens PMU InterLife och Läkare utan gränser. ICRC är den organisation som har bäst tillträde i Darfur och Sverige stödjer organisationens Sudanprogram med runt 65 mkr. Vidare förbereder Sverige ett långsiktigt stöd om 10 mkr för att stärka FN:s utvecklingsorgan UNDP:s arbete med rättsskydd för kvinnor i Darfur. Statens räddningsverk bidrar med personal och annan utrustning till Världslivsmedelsorganisationens (WFP) verksamhet i Darfur och FN:s flyktinsorgans (UNHCR) verksamhet i södra Sudan. Av Sveriges kärnbidrag till WFP och UNHCR kommer mer än 30 mkr att användas i Sudan. Slutligen kan nämnas att Sverige, via sitt omfattande bidrag till FN:s humanitära beredskapsfond ("Central Emergency Response Fund"), hittills under 2007 bidragit med ytterligare ca 19 mkr till Sudan.

Härutöver bidrar Sverige med personal och material till internationella organisationers verksamhet i Darfur. Sverige tillhandahåller personal till FN:s stödpaket till AMIS. Likaså deltar Sverige med poliser, militärrådgivare och militärobervatörer i EU:s stödinsats till AMIS och i UNMIS (*United Nations Mission in Sudan*) i södra Sudan. Sverige stärker, genom Räddningsverket, AMIS sjukvårdskapacitet, bland annat genom utbildning. Finansiellt har Sverige bidragit till AU:s arbete med den så kallade Darfur-Darfur-dialogen om fredsbyggande och försoning som genomförs med brett deltagande från Darfurs befolkning. Genom EU och nationellt har Sverige bidragit finansiellt till AU:s och AMIS övergripande kostnader.

I syfte att stödja FN:s och AU:s fredsförhandlingsarbete har Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) under 2007 ställt två tjänstemän i utrikesförvaltningen till FN:s Darfursändebuds förfogande.

De svenska diplomatiska ansträngningarna för att hantera och bilägga de mångåriga konflikterna i landet fortsätter. Sveriges engagemang i Sudan drivs såväl genom EU och FN som bilateralt, och syftar övergripande till att stödja genomförandet av CPA och det ramverk som interimskonstitutionen utgör och därmed att främja en sudanesisk demokratiseringsprocess, ett effektivt demokratiskt samhällsstyre och varaktigt försoning. I förhållandet till Sudan är det centralt att upprätthålla

en helhetssyn på landet som syftar till att ömsesidigt förstärka genomförandet av CPA och fredsprocesserna i Darfur och östra Sudan. Värnandet om de mänskliga rättigheterna – såväl de politiska och medborgerliga som de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna – ska sättas i centrum.

5 Förenta nationernas och Afrikanska unionens gemensamma fredsfrämjande insats i Darfur, UNAMID

Med fastställande av att utvecklingen i Sudan utgjorde ett hot mot internationell fred och säkerhet antog FN:s säkerhetsråd den 30 juli 2004 resolution 1556 (2004). Resolutionen innehåller bl.a. ett bemyndigande till Afrikanska unionen att genomföra en fredsfrämjande insats i Darfur, den region i västra Sudan där en väpnad konflikt hade brutit ut 2003.

Insatsen AMIS har gradvis utvidgats från en begränsad övervakningsstyrka till en militärt präglad fredsfrämjande insats. Från den ursprungliga storleken på knappt 500 personer har AMIS utökats till att i dag uppgå till omkring 7 000 personer, varav huvuddelen är militära förband.

Säkerhetsrådet beslutade den 31 augusti 2006 genom antagande av resolution 1706 (2006) att utvidga FN:s befintliga fredsfrämjande insats i södra Sudan, UNMIS, till att även omfatta Darfur. Drygt 20 000 personer skulle tillföras för uppgiften, varav högst 17 300 militärer och högst 3 300 poliser. Enligt resolutionen förutsätter en utgruppering av förband i Darfur medgivande från Sudan.

Efter samtal om genomförandet av insatsen enades FN, AU och Sudans regering den 16 november 2006 om att FN-närvaron med militära förband och poliser ska ske genom stegvis ökat FN-stöd till AMIS i tre faser. Det första steget som omfattar omkring 200 personer benämns det lätta stödpaketet. Det andra steget, det s.k. tunga stödpaketet, omfattar omkring 3 000 personer och huvuddelen av detta stöd utgörs av militärt bistånd, däribland stöd till logistik, infrastruktur och planering. Det tunga stödpaketet ska förutom att konkret bistå AMIS också förbereda det tredje steget, en gemensam FN/AU-styrka vars uppgifter och storlek ska överensstämja med säkerhetsrådets resolution 1706 (2006). FN har i det närmaste fullt ut genomfört det lätta stödpaketet och inledde under sommaren 2007 genomförandet av det tunga stödpaketet.

Den 5 juni 2007 överlämnade FN:s generalsekreterare och ordföranden för AU-kommissionen en rapport till FN:s säkerhetsråd och AU:s freds- och säkerhetsråd, med förslag till mandat och utformning av det tredje steget, den gemensamma styrkan. Sudans regering godkände rapporten den 12 juni.

Säkerhetsrådet antog den 31 juli 2007 enhälligt resolution 1769 (2007) genom vilken säkerhetsrådet auktoriserar genomförandet av Förenta nationernas och Afrikanska unionens gemensamma fredsfrämjande insats i Darfur, UNAMID. Huvudsyftet med insatsen är enligt resolutionen att

understödda genomförandet av fredsavtalet i Darfur från maj 2006 och utfallet av de fortsatta fredsförhandlingarna under FN:s och AU:s gemensamma ledning, och därmed bidra till att återskapa internationell fred och säkerhet i området.

Resolution 1769 (2007) fastställer att läget i Darfur utgör ett hot mot internationell fred och säkerhet. Resolutionen framhåller säkerhetsrådets oro över fortsatta angrepp på den darfuriska civilbefolkningen och fördömer de stridande parternas underlåtenhet att tillse att de humanitära biståndsorganisationerna har säkert och obehindrat tillträde till områden där nödlidande människor befinner sig. Säkerhetsrådet påtalar i resolutionen att konflikten i Darfur inte kan lösas militärt utan endast genom en politisk uppgörelse, som följd av de förhandlingar som FN och AU gemensamt leder. Säkerhetsrådet beklagar att fredsavtalet från 2006 inte fullt ut har genomförts, liksom att inte alla parter till konflikten har anslutit sig till det. Avtalet utgör grunden för en hållbar fredsuppgörelse, fastslår säkerhetsrådet.

Med hänvisning också till FN:s och AU:s rapport av den 5 juni 2007 om den gemensamma fredsfrämjande insatsen, föreskriver säkerhetsrådet i resolutionen att UNAMID:s uppgifter ska vara att

- bidra till att återskapa den allmänna säkerhet som är nödvändig för genomförande av den humanitära biståndsverksamheten i området,
- bidra till skydd av civilbefolkningen,
- övervaka och granska efterlevnaden av de eldupphörsavtal som de stridande parterna har överenskommit sedan 2004 och att bistå i genomförandet av fredsavtalet i Darfur från 2006,
- bistå i det politiska arbetet för en lösning av konflikten och att härvidlag stödja FN:s och AU:s gemensamma fredsförhandlingar,
- bidra till säkerhetsförhållanden som möjliggör ekonomisk återuppbyggnad och utveckling, såväl som flyktingars och internflyktingars återvändande,
- bidra till främjandet av de mänskliga rättigheternas efterlevnad,
- bistå i främjandet av rättssäkerhet i Darfur, bl.a. genom stöd till stärkandet av ett oberoende rättsväsende och av fängvården, och
- övervaka och rapportera om säkerhetsläget vid Sudans gränser mot Tchad och Centralafrikanska republiken.

Härutöver ska UNAMID även kunna övervaka förekomsten av vapen och annan militär utrustning i strid med bestämmelserna i säkerhetsrådets resolution 1556 (2004) om vapenembargo med avseende på Darfurkonflikten.

För genomförandet av uppgifterna i enlighet med resolutionen ska UNAMID rymma både civila och militära delar. De civila delarna består främst av personal för stöd till FN:s och AU:s fredsförhandlingar och genomförandet av fredsavtalet i Darfur från 2006, jämte högst 6 432 poliser för stöd till upprätthållande av allmän ordning och utbildning av tjänstemän vid Sudans polismyndigheter.

Den militära delen, i vilken regeringen föreslår att det norsk-svenska förbandet ska ingå, utgör med sin storlek på högst 19 555 personer huvuddelen av UNAMID. Enligt FN:s och AU:s gemensamma insatsplan består kärnan av 18 infanteribataljoner, fördelade på fem till sju bataljoner i vardera av insatsområdets tre sektorer. Tillkommer gör bland annat markbaserade spaningskompanier, logistikenheter, militärpolis och

ett mindre antal helikoptrar och flygplan för spaningsuppgifter och stöd till den övriga styrkan. De förband och den personal som ingår i FN:s hittillsvarande stöd till AU:s insats AMIS, genom de lätta och tunga stödpaketet, kommer att integreras i UNAMID. Den nya gemensamma styrkan kommer därmed bland annat att överta de ingenjörsförband och sjukhus som ingår i det tunga stödpaketet.

UNAMID ska enligt säkerhetsrådets beslut i resolution 1769 (2007) börja utgrupperas under hösten för att senast den 31 december 2007 ersätta AMIS, och så snart som möjligt därefter uppnå full insatsförmåga. UNAMID ska ledas av ett gemensamt särskilt sändebud för FN och AU. Den militära delen ska likaledes ledas av en insatsgemensam befälhavare.

Utöver det norsk-svenska militära bidraget till insatsen har ett stort antal stater anmält bidrag med militära förband, bland dem Nepal, Thailand, Bangladesh, Kina, Jordanien, Egypten, Etiopien, Kenya, Nigeria, Senegal, Uganda, Uruguay, Danmark och Nederländerna.

6 Sveriges deltagande i UNAMID

Tillsammans med Norge inledde regeringen sommaren 2006 förberedelser för ett möjligt erbjudande till FN om ett gemensamt ingenjörsförband, för det fall att de diskussioner som då fördes mellan FN, AU och Sudan skulle leda till genomförandet av en FN-insats. Efter överenskommelsen mellan FN, AU och Sudan i november 2006 fortsatte Norge och Sverige att föra samtal med FN om att bidra med ett ingenjörsförband till det tunga stödpaket. När förutsättningar för ett sådant deltagande inte förelåg inriktades samtalen på frågan om ett bidrag kunde komma att bli möjligt till det tredje steget, den gemensamma styrkan.

Efter Sudans godkännande av FN:s och AU:s rapport om den gemensamma styrkan ställde FN-sekretariatet den 29 juni 2007 en informell förfrågan till organisationens medlemsstater om bidrag med förband och annan militär personal till styrkan. Eftersom styrkan enligt överenskommelse med AU och Sudan skulle bära en afrikansk prägel förutsåg FN att förband från andra länder främst skulle behövas för specialiserade uppgifter. Av den dialog som kontinuerligt fördes med FN-sekretariatet framgick att det norsk-svenska förbandet väl överensstämde med dessa behov.

Regeringen avser att tillsammans med Norge bidra med en reducerad ingenjörsbataljon om cirka 400 personer till UNAMID. Från det att den svenska delen av förbandet uppnått initial operativ förmåga – preliminärt beräknat till april 2008 – ska det verka under högst 12 månader i insatsområdet, för att sedan påbörja avveckling och hemtransport.

Ingenjörsbataljonen ska bl.a. kunna lösa generella uppgifter för ingenjörsförband med tyngdpunkt på byggande av grupperingsplatser samt vägförbättringar för att underlätta mobiliteten för de förband som ingår i insatsen.

Den svenska delen av ingenjörsbataljonen kommer att bestå bl.a. av en ingenjörsenhet samt lednings- och underhållsresurser. Därutöver planeras

stabsofficerare bli placerade vid relevanta staber. Sammantaget beräknas den svenska delen uppgå till 160 personer. För att bemanna de svenska delarna av ingenjörsbataljonen kommer personal att hämtas från grundutbildningsverksamheten och därmed påverkas värnpliktsutbildningen.

Hotbilden för den svenska personalen kommer att variera. Det åligger Försvarmakten att göra en hot- och riskbedömning för de insatser som utförs. Utifrån hot- och riskbedömningen vidtar Försvarmakten nödvändiga åtgärder.

7 Folkrättsligt mandat för den svenska insatsen m.m.

En förutsättning för ett svenskt deltagande med militära förband i UNAMID, är att insatsens mandat och det militära ingripandet sker i överensstämmelse med folkrätten.

FN:s säkerhetsråd antog den 31 juli 2007 resolution 1769 (2007) som fastställer att läget i Sudan utgör ett hot mot internationell fred och säkerhet och bemyndigar inrättandet av FN:s och AU:s gemensamma insats för en period som omfattar 12 månader. Insatsen är efter den 31 juli 2008 beroende av att mandatet förlängs.

Insatsen ges i resolutionen ett mandat att, i enlighet med rapporten från FN:s generalsekreterare och ordföranden för AU-kommissionen från den 5 juni 2007, bland annat stödja genomförandet av fredsavtalet i Darfur från 2006, skydda civila samt understödja det humanitära hjälparbetet. Samtycke till insatsen har lämnats av Sudans regering.

Med hänvisning till kapitel VII i FN-stadgan har insatsen givits ett mandat att vidta åtgärder av fredsframtvängande natur, inklusive rätt till våldsanvändning för att skydda civila, den egna insatsen och hjälparbetare, samt för att implementera fredsavtalet i Darfur från 2006 och förhindra angrepp på fredsprocessen. Insatsen kan således i enlighet med uppställda insatsregler komma att använda våld utöver fredsbevarande styrkors rätt till självförsvar.

Den rättsliga statusen för den svenska personalen som ingår i styrkan kommer att regleras av avtal mellan FN och Sudan. Till dess att avtalet slutits är FN:s modellavtal för styrkors status tillämpligt.

8 Regeringens överväganden

Regeringens förslag: Riksdagen medger att regeringen, under förutsättning att Förenta nationerna och Afrikanska unionen ger sitt godkännande, ställer en svensk väpnad styrka bestående av högst 450 personer till förfogande för deltagande i Förenta nationernas och Afrikanska unionens gemensamma fredsfrämjande insats i Darfur (UNAMID) under högst 18 månader.

Skälen för regeringens förslag: Konflikten i Darfur har sedan den inleddes 2003 inneburit en av de värsta humanitära katastroferna i världen. Ett varaktigt slut på det storskaliga mänskliga lidandet förutsätter en politisk lösning av konflikten. Att bidra till en sådan lösning är därför regeringens övergripande mål. Att stödja FN:s och AU:s gemensamma förhandlingsarbete är huvuduppgiften för att uppnå detta mål.

Under det att FN:s och AU:s förhandlingsarbete fortgår är det internationella samfundets omedelbara uppgift att bistå nödlidande människor i Darfur med försörjning och skydd. Ett omfattande humanitärt bistånd har fortlöpande bidragit till genomförandet av denna uppgift. Genom säkerhetsrådets antagande av resolution 1769 (2007) har det internationella samfundet möjlighet att utställa en väsentligt utökad och förstärkt fredsfrämjande insats i området. Genom resolutionens kraftfulla mandat har UNAMID goda förutsättningar att öka säkerheten för såväl de nödlidande människorna som de humanitära biståndsorganisationerna. Mandatet överensstämmer härvidlag väl med avsikterna i FN:s generalförsamlings enhälliga beslut i dess resolution A/RES/60/1 den 16 september 2005, varvid generalförsamlingen bekräftar att alla stater har en skyldighet att skydda sina befolkningar mot folkmord, krigsförbrytelser, etnisk rensning och brott mot mänskligheten.

Genom deluppdragen i resolution 1769 att stödja genomförandet av fredsavtalet i Darfur från maj 2006 och FN:s och AU:s fredsförhandlingsarbete kommer UNAMID också att understödja det övergripande arbetet för en varaktig lösning på konflikten.

Ett svenskt deltagande med ett militärt förband i UNAMID är ett tydligt uttryck för Sveriges starka stöd till FN och det multilaterala systemet, och för ett ytterligare stärkt svenskt engagemang för att avhjälpa och slutligen nå en lösning på Darfurkonflikten.

Sverige ska som aktiv deltagare i den fredsfrämjande verksamheten stödja och påskynda ansträngningarna att fullt ut genomföra säkerhetsrådets resolution 1325 (2000) om kvinnor, fred och säkerhet.

Det svenska deltagandet med militära förband utgör en väpnad styrka enligt regeringsformen. Av 10 kap. 9 § regeringsformen framgår bl.a. att riksdagens medgivande krävs för att en svensk väpnad styrka ska kunna sändas till ett annat land om inte ett medgivande enligt lag eller skyldighet enligt en internationell överenskommelse som riksdagen godkänt föreligger. Då bemyndigande saknas för regeringen i detta fall och riksdagen inte kan anses tidigare ha godkänt en internationell överenskommelse av vilken skyldigheten följer, krävs riksdagens medgivande för att en svensk väpnad styrka ska kunna delta i FN:s och AU:s gemensamma fredsfrämjande insats i Sudan, UNAMID.

Regeringen har i avsnitt 6 redogjort för det bidrag som regeringen med riksdagens medgivande avser att ställa till förfogande för UNAMID.

En förutsättning för att det norsk-svenska ingenjörsförbandet ska ingå i UNAMID är att FN och AU ger sitt godkännande därtill.

Under försämrade säkerhetsförhållanden är det viktigt att regeringen har möjlighet att tillfälligt förstärka de militära insatser som Sverige genomför. Förstärkning kan omfatta såväl tillförsel av personal och materiel som undsättning och evakuering. En förutsättning för en sådan åtgärd är att den sker i överensstämmelse med folkrätten. En

evakuerings- och förstärkningsinsats är till sin natur tillfällig och tidskritisk. En insats av detta slag måste även vara anpassad till den unika situationen. Detta gör att det i förväg är svårt att uppskatta omfattningen och kostnaderna för en sådan insats. Mot denna bakgrund söker regeringen därför riksdagens medgivande att ställa en väpnad styrka om högst 450 personer till förfogande för deltagande i UNAMID under högst 18 månader.

Kostnaden för det svenska bidraget om ca 160 personer under 15 månader beräknas av regeringen till ca 460 000 000 kronor, fördelat på åren 2007, 2008 och 2009. Av dessa beräknas ca 25 000 000 kronor falla ut 2007 och 327 000 000 kronor 2008 samt 107 000 000 kronor 2009.

Regeringen har tilldelat 2 100 000 000 kronor till anslagsposten 6:1:2 *Fredsfrämjande truppinsatser*. Av dessa har regeringen i regleringsbrevet för budgetåret 2007 avseende Försvarmakten beslutat att 1 806 500 000 kronor får användas för fredsfrämjande truppinsatser. Resterande belopp får användas först efter beslut av regeringen för exempelvis nya insatser och förstärkningsinsatser. Regeringen bedömer att eventuella merkostnader för en förstärkning och/eller evakuering ryms inom idag tilldelade medel inom anslaget 6:1 *Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.*

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 4 oktober 2007

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, statsråden Olofsson, Odell, Bildt, Ask, Husmark Pehrsson, Leijonborg, Larsson, Erlandsson, Torstensson, Carlgren, Hägglund, Björklund, Carlsson, Littorin, Borg, Malmström, Billström, Adelsohn Liljeroth, Tolgfors, Björling

Föredragande: statsrådet Bildt.

Regeringen beslutar proposition 2007/08:7 Svenskt deltagande i Förenta nationernas och Afrikanska unionens gemensamma fredsfrämjande insats i Darfur.